

XARXA DE Cb (primària) Curs 15-16

2ª sessió: Dijous, 25 de febrer de 2016

- Escola Can Llobet
- Escola Benviure
- Escola Font freda
- Escola President Salvans
- Escola Schola
- Escola Joan Maragall (Rubí i SBD)
- Escola Rivo Rubeo
- Escola Serraparera
- Escola La muñeira
- Escola La jota
- Escola Las seguidillas
- Escola Sala i Badrines
- Escola Les arenes
- Escola Lanaspa
- Escola Turó de Guiera
- Escola Roureda
- Escola Reixac
- Escola Agustí Bartra
- Escola Roser Capdevila (Polinyà i Terras)
- Escola Sant Martí
- Escola El turó
- Escola La trama
- Escola Saltells
- Escola Joaquim Blume
- Escola Ca n'Alzamora
- Escola Mossèn Cinto Verdaguer
- Crp Cerdanyola i Crp Montcada

CALENDARI

- 1ª Sessió   10 de desembre de 2015
- 2ª Sessió   25 de febrer de 2016 a les
9:30
- 3ª Sessió   14 d'abril de 2016 a les 9:30

CONTINGUTS

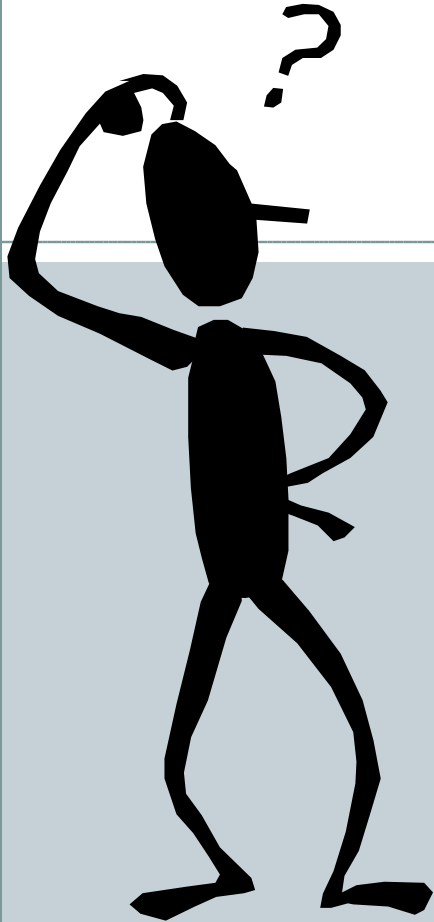
- 1. Què entenem per un “alumne competent”?**
- 2. El CURRÍCULUM: qui té competències curriculars?**
- 3. El nou marc normatiu: característiques principals**
- 4. Les Cb en la Programació Anual del Centre**
- 5. Metodologies d’aula per porta a la pràctica el treball competencial. Què vol dir ensenyar per aprendre «competencialment»?**
- 6. Formes d’organitzar-nos per treballar les Cb (alumnes, mestres, espais, gestió del currículum...)**
- 7. Indicadors d’avaluació que ens permetin comprovar fins a quin punt els alumnes adquireixen les Cb**

QUÈ ÉS PER A NOSALTRES UN/A ALUMNE/A COMPETENT?

1. Què és per a nosaltres un alumne competent?

El que és capaç d'aplicar els aprenentatges (destreses, habilitats, coneixements, actituds i valors, estratègies) per resoldre situacions i problemes que se li plantegen en el dia a dia, d'acord amb les seves capacitats i tipus d'intel·ligència.

Ha de ser capaç de fer-ho amb autonomia, en col·laboració amb els altres i adaptant-se als canvis. És important tenir en compte la capacitat de fer-se preguntes per desenvolupar un esperit crític així com la gestió de les emocions.

Amb la finalitat última de créixer amb dignitat i benestar personal.

desenvolupar els alumnes a l'acabar l'educació primària?

Nivell de prioritat I

- Competències personals (coneixement d'un mateix, gestió de les emocions, grau d'autonomia...)
- Competències socials (empatia, convivència, respecte...)
- Competències comunicatives (lingüística, audiovisual, artística, matemàtica...).

Nivell de prioritat II

- Competència d'aprendre a aprendre
- Competència digital

-Competència d'interacció amb el món

(Les prioritats no indiquen que hi ha competències més o menys importants. Ens ajuden a prendre decisions sobre per on ens convé començar d'acord amb el context de cada centre i a partir d'una diagnosi inicial).

A partir de la feina feta sobre les competències bàsiques anirem incorporant el nou currículum.

NO PODEM DESESTIMAR TOT EL QUE HEM FET!!!

Els que heu fet el mapa competencial, reviseu-lo a partir de les competències de cada àmbit i completeu allò que considereu molt rellevant.

Els que no l'heu fet, ara podeu concretar com s'haurien de treballar les competències en cada curs i en cadascuna de les àrees.

O pensar també si es podrien treballar a partir de **projectes interdisciplinaris.**

**MAPA COMPETENCIAL
(què i com es treballarà a
cada curs) Cb ÀMBIT
LINGÜÍSTIC**

**1r
curs**

**2n
curs**

**3r
curs**

**4t
curs**

**5è
curs**

**6è
curs**

1. Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars

2. Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa

3. Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa, utilitzant estratègies conversacionals.

4. Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports

5. Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura

6. Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals

7. Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi

8. Planificar l'escrit d'acord amb la

**Què s'ha de treballar
de cada
competència?**

**Com s'ha de
treballar? Com es pot
avaluar?**

**ALUMNE
COMPETENT**

CONSELL ESCOLAR

PROJECTE EDUCATIU

Mapa Competencial

**Comp comunicativa:
Expressió oral**

**PROJECTE
CURRICULAR**

COMISSIÓ PEDAGÒGICA

> Cap d'estudis

> Coordinadors de cicle

**PROGRAMACIÓ
ANUAL CENTRE**

ED. INFANTIL

Equip docent

Conversa

CICLE INICIAL

Equip docent

**Representació
Diàlegs contes**

CICLE MITJÀ

Equip docent

**Exposicions
Orals Medi**

CICLE SUPER.

Equip docent

Debat

ACORDS DE CICLE / DISSENY PROGRAMACIONS

PROGRAMACIÓ D'AULA

**Activitats
expressió oral**

La presa de decisions

- Tenint en compte el punt de partida de cada centre i a partir de les prioritats que heu marcat en l'acord de coresponsabilitat...
- Expliqueu-nos a la propera sessió
  - a) Com incorporeu les Cb (a nivell de PEC, PGA, Programacions àrees, programacions unitats didàctiques, projectes interdisciplinaris...).
  - b) Incorporeu les Cb a les activitats d'aula? I a l'avaluació?
  - c) Com ho feu? Quina dinàmica teniu establerta o penseu establir?

Les qüestions a les que voldríem discutir entre tots i a les que intentarem donar resposta són:

- ✓ **Metodologies d'aula per porta a la pràctica el treball competencial.**
- ✓ **Formes d'organitzar-nos per treballar les Cb (alumnes, mestres, espais, gestió del curriculum...)**
(2ª sessió 25 de febrer)
- ✓ **Indicadors d'avaluació que ens permetin comprovar fins a quin punt els alumnes adquireixen les Cb**
(3ª sessió 14 d'abril)
- ✓ ...

5. Què vol dir ensenyar per aprendre «competencialment»?

ENSENYAR I AVALUAR
CONTINGUTS

Els alumnes **disposen** de **coneixements, habilitats i actituds** i els **utilitzen** en la realització d'activitats acadèmiques

Exercicis per reproduir
coneixements

≠

ENSENYAR I AVALUAR
COMPETÈNCIES

Els alumnes **transfereixen** els **coneixements, habilitats, actituds...** a la **resolució** d'altres situacions i problemes semblants als que es podran trobar a la seva vida

Activitats que reproduueixin
situacions semblants a la realitat

Què vull ser quan sigui gran?

- Els oficis d'abans
  - La formació
  - L'explotació laboral infantil
- Hi ha feines pròpies d'homes i de dones?
  - La població activa
  - Les noves professions

Entre tots caracteritzem les activitats que afavoreixen el desenvolupament de les competències.

Són:

- ✓ Creatives
- ✓ Contextualitzades
- ✓ Funcionals
- ✓ Participades
- ✓ Plantegen un repte
- ✓ Permeten la formulació de bones preguntes i d'hipòtesis
- ✓ Parteixen d'una necessitat
- ✓ Respecten diferents ritmes d'aprenentatge
- ✓ Transversals (continguts àrees diverses)
- ✓ Autoregulació

Possibiliten:

- ✓ Tractament de la informació
- ✓ Construcció compartida del coneixement
- ✓ Comunicació, diàleg, discussió
- ✓ Aconseguir un resultat o producte final

5. Què vol dir ensenyar per aprendre «competencialment»?

5.2 L'aprenentatge estratègic

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

QUÈ HE DE FER?
QUIN ÉS EL PROBLEMA?

APLICACIÓ DELS ESQUEMES D'ACTUACIÓ DISPONIBLES

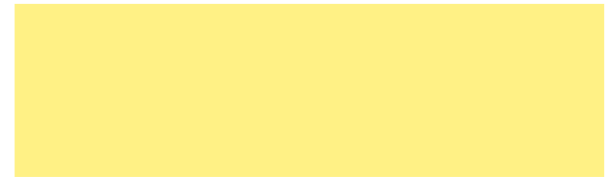
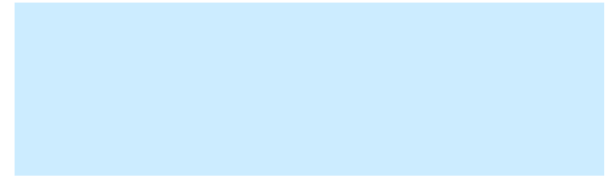
QUÈ HE DE SABER?

QUINS PASSOS HE DE SEGUIR?

REVISIÓ DELS ESQUEMES D'ACTUACIÓ

SI HAGUÉS DE TORNAR A FER EL MATEIX, QUÈ FARIA DIFERENT?

QUE HE APRÈS QUE EM POT SERVIR PER A RESOLDRE ALTRES SITUACIONS O PROBLMES?

Entre tots identifiquem les estratègies que estableixen esquemes d'actuació que es podran transferir a d'altres situacions o projectes

- ✓ Planificació
- ✓ Preguntes significatives
- ✓ Establir objectius
- ✓ Treballar cooperativament
- ✓ Cercar informació i recursos
- ✓ Formular hipòtesis
- ✓ Comunicar
- ✓ Saber situar en el temps
- ✓ Revisió del procés
- ✓ Fer síntesi
- ✓ ...

6. L'organització i la gestió del currículum

- ✓ Treballar a partir de metodologies interactives demana una gestió dels espais i dels horaris més flexible i un enfocament **interdisciplinari** del currículum (tot i que cal respectar uns mínims d'hores per àrea/matèria).
- ✓ Ja fa temps que els centres es plantegen marcs d'ensenyament-aprenentatge diferents als de les matèries que trenquen l'estructura horària d'un mòdul per àrea.
- ✓ Projectes propis de cada centre:
  - Projectes de medi
  - Projecte filosofia 3-18
  - Projecte de mediació
  - Ed. Ambiental (proj. Hort)
  - Tallers interculturals
  - Racons, espais, tallers, ambients
  - ...

Els mètodes interactius que afavoreixen l'aprenentatge competencial

Requereixen prendre decisions:

✓ **Didàctiques i pedagògiques**

- Proposar contextos d'aprenentatge a partir de situacions i problemes rellevants des d'un punt de vista científic i que connectin amb els interessos i motivacions de l'alumnat.
- Dissenyar situacions didàctiques interactives que facin protagonista l'alumne en la recerca, interpretació i comunicació de la informació i el coneixement

✓ **Organitzatives**

- Distribució d'espais diferenciats dins de l'aula que facilitin el treball en grup i l'ús de fonts d'informació diverses.
- Dotació de recursos didàctics diversos i accés a les fonts d'informació (bibliografia, premsa, revistes, atlas, internet...).
- Organització flexible del mobiliari i dels recursos materials que permeti el treball individual, en petit grup, debats, representacions...
- Una gestió més flexible del temps (per exemple disposar de mòduls horaris seguits).

Decisions organitzatives i estratègies d'aula

- ✓ L'organització horària pot establir franges de treball interdisciplinar per a la realització de **projectes on intervinguin continguts de diverses àrees.**

- ✓ El treball per projectes és un marc molt adequat per a l'adquisició de les Cb atès que permet treballar:
  - la construcció compartida del coneixement a través del treball cooperatiu
  - l'ús de la llengua en la reconstrucció i comunicació del coneixement
  - la cerca, selecció, organització i interpretació de la informació
  - la resolució de problemes o la creació de propostes alternatives
  - la iniciativa personal i la capacitat per prendre decisions
  - ...

Article 22 Projecte educatiu i autonomia pedagògica

4. El centre, en l'exercici de la seva autonomia pedagògica pot incorporar en el seu projecte educatiu objectius addicionals, projectes d'innovació pedagògica, plans de treball i formes organitzatives i de gestió diferenciades.

5. Els centres que desenvolupin projectes educatius que impliquin una organització horària de les matèries diferent a l'establerta amb caràcter general en l'annex 2 requereixen l'autorització del Departament d'Ensenyament.

Compartim quins aspectes organitzatius cal considerar per treballar de manera competencial

- ✓ Gestió currículum globalitzada: projectes, racons, ambients, espais...
- ✓ Espais de treball internivells
- ✓ Espais de treball per sistematitzar continguts
- ✓ Identificació dels continguts clau de les àrees
- ✓ Contribució dels especialistes
- ✓ Identificació de criteris d'avaluació
- ✓ Combinació d'activitats grupals i individuals
- ✓ Distribució equilibrada del tipus de projectes (artístics, científics, socials (aprenentatge servei),
- ✓ Gestió dels espais que afavoreixin la mobilitat de l'alumnat amb autonomia
- ✓ ...